ÇOCUKLARA YÖNELİK ŞİDDET VE İSTİSMAR

- وَالَّذينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ اَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ اَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ اِمَامًا

- ***Onlar: "Rabbimiz! Bize eşlerimizden ve çocuklarımızdan gözümüzün aydınlığı olacak insanlar ihsan et ve bizi, Allah'a karşı gelmekten sakınanlara önder yap" derler.***[1]

---

[1] Furkan, 25/74

Çocuğun Değeri:

- Yüce Allah'ın insana bahşettiği en büyük ve en faydalı nimetlerden biri evlattır. Salih evlat, insan için hayır kaynağı, dünya ve ahirette kendisine çok faydalar ulaştıran büyük bir sermaye olabilir.
- Hz. İbrahim Allah'a şöyle yalvarmıştı:
- رَبِّ هَبْ لِي مِنَ الصَّالِحِينَ فَبَشَّرْنَاهُ بِغُلَامٍ حَلِيمٍ
- ***"Rabbim! Bana sâlihlerden olacak bir evlat ver, dedi." "İşte o zaman biz O'nu (İbrahim'i) halîm (uslu) bir oğul (İsmail) ile müjdeledik."***[2]

---

[2] Saffat, 37/100-101

- Hz. İbrahim'in kendisine evlat verdiği için Allah'a şükretmesi, çocuğun önem ve konumuna ışık tutmaktadır:

- **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ اِسْمٰعيلَ وَاِسْحٰقَ اِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ**

- ***"İhtiyar hâlimde bana İsmail'i ve İshak'ı lütfeden Allah'a hamdolsun! Şüphesiz Rabbim duayı işitendir."[3]***

---

[3] İbrahim, 14/39.

- Hz. Zekeriya da ihtiyarlık döneminde mihrabında ibadet ederken yüce Allah'tan evlat istemiş ve şöyle demiştir:

- **قَالَ رَبِّ إِنِّي وَهَنَ الْعَظْمُ مِنِّي وَاشْتَعَلَ الرَّأْسُ شَيْبًا وَلَمْ أَكُنْ بِدُعَائِكَ رَبِّ شَقِيًّا**

- ***"Rabbim!" demişti, "Benim kemiklerim zayıfladı, saçlarım ağardı. Rabbim! Ben sana ettiğim dualarda hiç eli boş dönmedim.***

- وَإِنِّي خِفْتُ الْمَوَالِيَ مِنْ وَرَائِي وَكَانَتِ امْرَأَتِي عَاقِرًا فَهَبْ لِي مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا
- ***"Doğrusu ben, arkamdan iş başına geçecek olan yakınlarımdan endişe ediyorum. Karım da kısırdır. Tarafından bana bir veli (oğul) ver.***
- يَرِثُنِي وَيَرِثُ مِنْ آَلِ يَعْقُوبَ وَاجْعَلْهُ رَبِّ رَضِيًّا
- ***Ki o bana varis olsun; Yakup hanedanına da varis olsun. Rabbim, onu rızana layık kıl!"***[4]

---

[4] Meryem 19/4-6.

Salih Evlat Cenneti Kazanmaya Vesiledir:

- Anne ve babası tarafından iyi eğitilen ve yetiştirilen bir çocuk, hem yaşadıkları müddetçe ve hem de ölümlerinden sonra ebeveynine faydalı olacaktır. Yani ölmüş olan anne ve baba, çocuklarının dünyada yaptığı her iyi ve hayırlı işin bereketlerinden ahiret hayatında faydalanacaklardır.
- Çocuklarının eğitimi hususunda tembellik eden, yetersiz kalan ve böylece de kural tanımaz ve suç işlemekten çekinmeyen biri olarak

topluma katılmasına neden olan anne ve babalar da çocuklarının her hata ve suçunun sonuçlarından etkileneceklerdir.

- Peygamber Efendimiz şöyle buyurmuştur:

- إذَا مَاتَ الْاِنْسَانُ اِنْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلاَثٍ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ، أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ، أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ.

- *"Bir insan ölünce üç kişi hariç herkesin ameli kesilir: Sadaka-i cariye (bırakan), veya istifade edilen bir ilim (bırakan) veya kendine dua edecek salih evlat (bırakan)."*[5]

- Cafer Sadık bu konuda şöyle demektedir:
- "Biri şöyle diyordu: Uzun bir zaman çocuk sahibi olmaya hiç rağbet etmemiştim. Nitekim Allah'ın inayet ve lütfu ile hac ibadetini yapıyordum ve Arafat'ta bulunmaktaydım. Yanımda genç biri dua ediyor, gözyaşı döküyor ve 'Allah'ım! Babam ve annem... Babam ve

[5] Müslim.

annem...' diyordu. Bu gencin, baba ve annesi hakkında dua edişini duyunca, evlat sahibi olmayı çok istedim."[6]

- Yüce Allah Kur'ân-ı Kerim'in birçok ayetinde, çocuğun insan için büyük bir nimet olduğuna dikkat çekmektedir:

- **وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ**

[6] Usul-u Kafî, c: 6, s: 3

- ***"Allah size kendi nefislerinizden eşler yarattı, eşlerinizden de sizin için oğullar ve torunlar yarattı ve sizi temiz gıdalarla rızıklandırdı."*** [7]

- Çocuklara iyi davranmak, onları sevmek, onlara karşı şefkat ve merhamet göstermek İslâm Dini'nin emirlerindendir. Peygamber Efendimiz, çocukları çok severdi. Her gördüğü yerde çocuklarla ilgilenir, onları okşardı. Bilhassa yetim çocuklara karşı müstesnâ bir ilgi gösterirdi. Ashabına da bu konularda tavsiyelerde bulunurdu.

---

[7] Nahl, 72.

- Ebû Hureyre anlatıyor:

- Bir gün Rasûl-i Ekrem torunu Hz. Hasan'ı öpüyordu. O sırada yanında bulunan Akra bin Hâbis: Benim on çocuğum var. Fakat onlardan hiçbirini öpmedim, dedi.

- Peygamber Efendimiz, (bu adama baktı ve):

- مَنْ لاَ يَرْحَمُ لاَ يُرْحَمُ

- *"Merhamet etmeyene merhamet olunmaz."* buyurdu.[8]

- Hz. Aişe vâlidemizin anlattığına göre; bir defasında bedevîlerden bir grup insan, Rasûlullah'ın huzuruna gelmişlerdi. Bir münâsebetle: "Sizler çocuklarınızı öper misiniz?" dediler. "Evet" cevabını alınca, takındıkları olumsuz tavır üzerine Peygamber Efendimiz şöyle buyurdu:

-

[8] Müslim, Fedâil, 65; Tirmizi, Birr ve Sıla, 12

- *"Eğer Allah Teâlâ sizin gönüllerinizden rahmeti ve şefkati çekip almışsa ben ne yapabilirim?...*

- Üsâme bin Zeyd anlatıyor: Hz. Peygamber beni bir dizine, Hz. Hasan'ı da diğer dizine oturtur, sonra bizlere sarılıp:
- *"Allah'ım! Ben bunlara merhamet ediyorum, sen de onlara merhamet eyle"* derdi.

- **Bir savaş esnasında birkaç çocuk iki tarafın arasında kalmış ve öldürülmüşlerdi. Peygamberimiz (asm) bu hadiseye çok üzüldü. Sahabîler,**
- **"Ya Resulallah, onlar müşrik çocuklarıdır, niçin üzülüyorsunuz?" diye sordular. Peygamberimiz,**

- **"Onlar doğdukları gibi duruyorlar. Sakın çocukları öldürmeyin, aman çocukları katletmeyin. Her can ilk yaratılışta tertemizdir." buyurarak konuya dikkatlerini çekti.**

Çocuklar Arasında Kız-Erkek Ayırımı Yapmamak

- Allah Rasûlü (s.a.s.) Efendimiz, kız çocuklarının hor görülmesini ve çocuklar arasında kız-erkek ayırımı yapılmasını şiddetle yasaklamıştır.

Kız çocuklarını hor ve hakir görmek, çocuklar arasında ayırım yapmak uygun bir hareket değildir. Bu hareket bir "Cahiliyye Çağı" âdetidir.

- Cahiliyye çağında bazı kimseler kız çocuğuna sahip olmayı bir ayıp sayarlardı. Kur'an-ı Kerim'de bunun doğru olmadığı şöyle belirtilmektedir:

- وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَى ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ

- ***Onlardan birine kız çocuğu olduğu müjdelendiği zaman, içi öfkeyle dolarak yüzü kapkara kesilir.***

- **يَتَوَارَى مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَى هُونٍ أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ**

- ***Kendisine verilen kötü müjde yüzünden, halktan gizlenmeye çalışır; onu utana utana tutsun mu, yoksa toprağa mı gömsün? Bak, ne kötü hüküm veriyorlar!***[9]

---

[9] Nahl, 16/58-59.

- “Bir adam Hz. Peygamber (sas)’in yanında oturuyordu. Bir ara bir erkek çocuğu geldi. Adam çocuğu öpüp dizleri üzerine oturttu. Biraz sonra adamın birde kız çocuğu geldi. Adam onu öpmeden doğrudan yanına oturttu. Bunun üzerine Efendimiz:
- *‘Niçin ikisini bir tutmadın?’* diyerek adamı kınadı.”

- Rasulullah buyurdu ki:
- «مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ حَتَّى تَبْلُغَا، جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَا وَهُوَ» وَضَمَّ أَصَابِعَهُ
- *Her kim, iki kız çocuğuna erginlik çağına kadar bakarsa, kıyamet gününde biz onunla şöyle yakın olacağız'' diyerek iki parmağını birleştirdi.*[10]

---

[10] Müslim.

- Rasulullah buyurdu ki:

- **لَا يَكُونُ لِأَحَدِكُمْ ثَلَاثُ بَنَاتٍ أَوْ ثَلَاثُ أَخَوَاتٍ فَيُحْسِنُ إِلَيْهِنَّ إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ**

- *"Kim üç kız veya üç kız kardeş veya iki kız kardeş veya iki kız yetiştirir, terbiye ve eğitimlerini eksik etmez, onlara iyi davranır ve evlendirirse cenneti hak etmiştir."*[11]

---

[11] Tirmizi.

- Rasulullah buyurdu ki:

- مَنْ كَانَتْ لَهُ أُنْثَى فَلَمْ يَئِدْهَا، وَلَمْ يُهِنْهَا، وَلَمْ يُؤْثِرْ وَلَدَهُ عَلَيْهَا، – قَالَ: يَعْنِي الذُّكُورَ – أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ

- *"Kimin iki kızı olur da bunları öldürmez, alçaltmaz, erkek çocuklarını bunlara tercih etmezse, Allah onu cennete koyar."*[12]

---

[12] Ebu Davud.

Çocuklara Yönelik Şiddet:

- Üzülerek belirtmeliyiz ki; insanlık tarihinde her kültürde, her çağda, çocukların çeşitli şekillerde şiddete maruz kaldığı bilinmektedir. Çocukların babaya ait bir mülk olarak kabul edilip, köle olarak satılması, adak olarak sunulması, yeni doğanların sağlıklı ve meşru olup olmadığını anlamak için soğuk nehre bırakılması, kız çocukların eve gelen misafire ikram edilmesi ve benzeri uygulamalar tarihteki şiddet uygulamalarına örnek verilebilir.
- Dünya Sağlık Örgütü çocuğa yönelik şiddeti, **"çocuk sağlığını, yaşamını devam ettirmesini, gelişimini, haysiyetini etkileyen ya da potansiyel olarak etkileyebilecek her türlü; fiziksel ve/veya duygusal kötü muamele, cinsel taciz, ihmalkâr davranış, ticari veya başka amaçlarla sömürü"** şeklinde tanımlamıştır

- Kadınlar arasında şiddete uğradıktan sonra çocuklarına şiddet uygulayanların oranı % 44’e ulaşmaktadır. Bu da şiddetin bir davranış modeli olarak benimsendiğini göstermektedir. Kadınlara karşı uygulanan şiddet bir ölçüde gizlenirken çocuklara şiddet uygulanması toplumda daha olağan karşılanmaktadır. Çünkü yapılan araştırmalar ailelerin şiddeti bir terbiye aracı olarak gördüklerini ortaya koymaktadır.
- Çocuğa yönelik şiddet genel olarak 3 kategoride incelenebilir:
- Fiziksel şiddet,
- Duygusal şiddet
- Cinsel şiddet

Fiziksel Şiddet:

- Çocuklarda fiziksel hasara yol açan tüm davranışları kapsamaktadır. Fiziksel şiddete maruz kalan çocuklarda görülen bazı davranış bozuklukları şunlardır:
- Düşük öz güven,
- Okul başarısızlığı,
- Okul aktivitelerine katılma azlığı,
- Bir yetişkin dokunmasından korkma,
- Anne ve babasından aşırı derecede korkma,
- Eve gitmekten korkma,
- Çevreyi izlerken çok sakin olma,
- Ağrı verici uygulamalar yapıldığında tepki göstermeme, kolay kolay ağlamama,

- Regresyon (Özellikle tuvalet eğitimini tamamlamış çocukların tekrar altını ıslatmaya başlaması gibi davranışlar),
- İleri yaşlarda evden kaçma,
- Hırsızlık, yalan söyleme,
- Sigara, ilaç ve alkol bağımlılığı

Duygusal şiddet:

- Bu şiddet türü, korkutma, tehdit etme, sömürme, reddetme, yalıtma, göz ardı etme, hakaret etme, küçük veya gülünç duruma düşürme şeklindeki fiilleri kapsar.
- Çocuğun duygusal tepki vermesini reddetmek, sağlık veya eğitim ihtiyaçlarını ihmâl etmek, bir çocuğu ev içi şiddete maruz bırakmak ve psikolojik zorbalık da psikolojik şiddet olarak sınıflandırılmaktadır.
- Çocuklara yönelik psikolojik şiddet en çok, yakın ilişki içinde olduğu ya da himayesi altında olduğu kişiler tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu konuyla ilgili olarak, ebeveynler ve bakıcılar sıklıkla suçlular arasında gösterilmektedir.

- Duygusal şiddet, fiziksel şiddetten sonra görülebildiği gibi, fiziksel şiddet olmadan da uygulanabilir.
- Duygusal şiddet uygulaması; aile problemleri için çocuğu suçlama, odasına kapatma, ölümle veya dövmekle tehdit etme, rencide eden sözlerle hitap etme gibi davranışlarla olmaktadır.
- Duygusal şiddet yaşamış çocuk, duygusal yönden örselenmiştir ve bunun izlerini muhtemelen yaşam boyu beraberinde taşıyacaktır. Duygusal şiddet, çoğu kez fiziksel deliller olmadığı için kolaylıkla gizlenebilir.

- Duygusal şiddete maruz kalmış olan çocukta gözlemlenen belirtiler şunlardır:
- Konuşma bozuklukları,
- Fiziksel gelişmede gecikme,
- Uyku bozuklukları,
- Bilinçsizlik ve duygusal gelişme geriliği,
- Psikosomatik şikayetler (baş ağrısı, bulantı, karın ağrısı),
- İdrar kaçırma,
- Organik temeli olmayan büyüme geriliği,
- Oyun isteğinin olmaması,
- Alışılmadık korkular,
- Takıntılar,
- Hiperaktivite, güçsüzlük duygusu,

- Aşırı kaygı,
- Konsantrasyon ve uyum bozukluğu,
- Parmak emme, yalan söyleme.

Cinsel Şiddet:

- Bir yetişkinin cinsel doyum sağlamak amacıyla çocukla ilişki kurarak cinsel uyarı ve haz için çocuğu kullanmasıdır.
- "Çocuk cinsel istismarı en sık 6-10 yaş arasında görülmektedir. İstismara uğramada kız çocukların oranı erkek çocukların oranına göre daha yüksektir." Cinsel istismar, çoğunlukla mağdurun tanıdığı kişi tarafından gerçekleştirilir. Saldırgan nadiren yabancı olur. Cinsel istismarların üçte biri diğer bir çocuk tarafından gerçekleştirilir.

- Cinsel şiddete uğrayan çocuklarda görülen belirtiler:
- Yatağını ıslatma,
- Parmak emme,
- İlaç ve alkol kullanma,
- Okul başarısında düşme,
- Kişilikte önemli ölçüde değişiklik (depresyon, öfke, düşmanlık duygularının yoğunlaşması),
- İntihar düşünceleri ve girişimleri,
- Uyku bozuklukları,
- Arkadaşlarından uzaklaşma

Bir Çocuk İstismar Edildiğini Açıklarsa Ne Yapılmalıdır!

- Çocukla özel olarak konuşmak için bir mekan bulun: Konuşmanızın kesilmeyeceğinden emin olacağınız bir yer olsun.
- Masanın arkasında oturmayın. Çocuğun yanında onu sakinleştirmek için oturun.
- Çocuktan izin almadan ona dokunmayın. Dokunmanız belki ona istismar olayını hatırlatabilir.
- Açıklıkla ve sakince dinleyin: Duygularınızı ve sözel olmayan ifadelerinizi kontrol edin. Tepkileriniz hayati önem taşımaktadır. Çocuğun size anlatacağı şeyler sizi şok edebilir. Sakin karşılamak çocuğu desteklemek için önemlidir. Çocuğu dinleyin ve kendisi için

önemli olan konuları siz herhangi bir soru sormadan anlatmasına izin verin. Tüm ilginizi çocuğa verin.

- Çocuğun dilinden konuşun: Çocuğun anlayamamayacağı kelimeleri kullanmayın. Çocuğun olanlar hakkında kullandığı kelimeleri kullanın. Bu özellikle cinsel istismarla ilgili konuştuklarında çok önemlidir.
- Çocuğu yaşadığı olayları anlatmaya cesaretlendirin: Yaşadığı olayları anlatması için ona destek olun fakat vermek istemediği ayrıntılar için asla baskı yapmayın.
- Çocuğa şöyle söyleyin: “ Sana inanıyorum”, “Bana söylediğine çok memnun oldum”, “Bu senin hatan değil”, “İstismar doğru bir şey değil”.

- Çocuğu istismarı bildirdiği için takdir edin. Eğer çocuk dolaylı bir şekilde bir istismardan söz ediyorsa (örneğin; birinin başına geldi gibi), çocuğu durumu anlatması yönünde teşvik edin.
- İstismarı bildirmek için okul/kuruluş ya da yerel çocuk koruma kurumlarına/ yetkililerine/ (rehber danışmana) haber verin.
- Gizlilik ilkesine saygı gösterin: İstismar olayını okulda bu konuda sorumlu kişi dışında başka biriyle konuşmayın.

Bir Çocuk İstismar Edildiğini Açıkladıysa Ne Yapıl(mama)lıdır!

- “Neden” ile başlayan sorular sormayın. Örneğin;
- “Neden o kişiyi durdurmadın?”
- “Neden bana bunu anlatıyorsun?”
- Çocuklar genellikle neden ile başlayan sorular sorulduğunda bir şeyleri yanlış yaptıklarını zannederler ya da savunmaya geçerler. Neden ile başlayan sorular kişinin yapması gerekli şeyleri yapmadığını ima eder. İstismar/ihmal vakalarında, çocuklar zaten olanlardan dolayı kendilerini suçlayabilirler. İstismarcı onlara genellikle bunun kendi hataları olduğunu söyler. Bir çocuğa bunu neden daha önce haber vermedin diye sormak, onun bir şeyleri yanlış yaptığını düşünmesine sebep olur.

- Ayrıca küçük çocuklar genellikle “neden” ile başlayan sorulara yanıt veremezler çünkü soyut düşünme becerileri durumu analiz edecek düzeyde henüz gelişmemiştir. Çocuk kafasını öne düşürerek sanki birşeyleri yanlış yapmış gibi yanıt verebilir.
- Aşağıdakilere benzer sorulardan ve ifadelerden kesinlikle kaçının. Örneğin;
- “Bunun olduğundan emin misin?”
- “Gerçeği mi söylüyorsun?”
- “Bu bir daha olursa bana haber ver”.
- “Bunun olması için ne yaptın?”.

- Bu bilgiyi diğer kişilerle paylaşmayacağınız konusunda çocuğa teminat verin. Fakat destek almak için yetkili kişilerle iletişime geçeceğinizi söyleyin.
- Çocuk eğer daha önce birçok kez istismara uğradığına ilişkin birtakım ipuçları veriyorsa, tüm ayrıntıları almaya çalışmayın. Dikkatlice dinleyin ve çocuğa başka bir şey söylemek isteyip istemediğini sorun.
- Her şeyden öte, çocuğa soracağınız soruları en aza indirgeyin ve yönlendirici sorular sormaktan kaçının (bir yanıta yönelten sorular); örneğin, "Amcan da mı senin özel bölgelerine dokundu?", "Mavi bir ceket mi giymişti?" gibi.

Şiddet Kullanan Veya Kullanmaya Eğilimli Ailelerin Özellikleri:

- Çocukluklarında sürekli bir bakıcının elinde büyüyen veya düzenli bir bakımın verilmediği parçalanmış ailelerden gelen ebeveynler,
- Küçük yaştaki ebeveynler,
- Yalnız yaşayan ebeveynler,
- Alkol, ilaç madde bağımlılığı olan ebeveynler,
- Aile içi şiddetin yaşandığı aileler,
- Kriz yaşayan aileler (işşsizlik, tutukluluk hali gibi),
- Sosyal izolasyon yaşayan aileler,
- Şiddeti bir disiplin aracı olarak gören aileler,
- Ebeveynlik becerileri eksik olan aileler

İstismarcıların Karakter Özellikler:

- Sözlü tehditler ya da fiziksel eylemlerle başkalarını kontrol ederler.
- Öfke ya da kaba kuvvete daha yatkındır.
- Hedef aldığı kişiyle empati kurmaz.
- Çoğu zaman kendisi de saldırgan davranışa maruz kalmıştır.
- Başkalarıyla alay eder.
- Çevresindekileri etkiler, istismarın uygulanmasında model olur
- Kendi imajını korumanın tek yolu olarak şiddeti görür.

Çocuk Kaynaklı Nedenler

- Çocuklara yönelik şiddet kullanımında şiddetin nedeninin genellikle çocuk davranışı olduğu belirtilmekte, 'söz dinlememe' ve 'saygısızlık' gibi davranışlarla çocukların şiddeti adeta davet ettikleri söylenmektedir. Ailede 'sevgisizlik', 'iletişim kopukluğu' gibi nedenler ve ebeveynde depresyon ya da mental hastalık bunun arkasından sayılmakta, üçüncü sırada ise 'çocukların karşılanamayan yüksek isteklerinin' şiddet nedeni olduğu söylenmektedir.
- Aileler çocuklara yönelik şiddeti kabul etmemekle beraber bir eğitim aracı olarak kullanılmasına karşı çıkmamaktadırlar. Çocukların daha bebeklikten itibaren şiddet görmeleri ve işkenceye varan istismarların kaynağında eğitimsizlik bulunmaktadır.

- Şiddete Uğrama Açısından Riskli Çocuklar:
- Düşük doğum ağırlıklı bebekler,
- Fiziksel veya beyinsel özürlü bebekler
- İstenmeyen hamilelik sonucu dünyaya gelen bebekler
- Güç bir hamilelik ve doğum eylemi sonucu dünyaya gelen bebekler
- İstenen cinsiyette olmayan bebekler
- Kronik hastalıklı çocuklar
- Hiperaktif çocuklar

Çevre Kaynaklı Nedenler

- Çevre de şiddetin yaşanmasında önemli bir rol oynar. Ailede işsizlik, alkol-ilaç bağımlılığı ailedeki çocuk sayısının fazla olması, kötü konut koşulları, düşük gelir düzeyi, boşanma, evlilik dışı ilişkiler, tek ebeveyn gibi özellikler ailede stres yaratmaktadır. Sosyal izolasyondaki aileler, çevreleri ile ilişkileri sınırlı, toplumdaki iletişim kaynaklarından yararlanamayan aileler, çevrelerinde yeterli destekten yoksun aileler kızgınlıklarını ve streslerini güçlerinin yettiği çocuklarını döverek rahatlama yolunu seçmektedirler.

Kültür Kaynaklı Nedenler

- Şiddete bakış açısı kültürel özelliklere göre değişim gösterir. Bazı toplumlarda çocuğa uygulanan şiddet onu disipline etmek ile eş anlamlı algılanmaktadır. Bizim de kültürümüzde var olan "Dayak cennetten çıkmadır", "Kızını dövmeyen dizini döver" gibi atasözleri fiziksel şiddet uygulamasının meşru olabileceğini göstermektedir. Böyle toplumlarda yetişen çocukların şiddete maruz kalma riski çok yüksektir.

Çocukları İstismardan Korumak İçin Ebeveynlere Öneriler:

- Çocuğunuzla iyi bir iletişim içinde olun. Ailesiyle sağlıklı iletişim kurabilen, sevgi-saygı ortamında büyüyen çocuklar hem istismara uğrama konusunda daha az risk taşırlar, hem de başlarına gelen olumsuz olaylarda ailelerinden destek isteyebilirler.
- Çocuğunuzun öğretmeni, danışmanı ve okul müdürüyle tanışın. Okulun istismar konusundaki politikalarını öğrenin ve bu politikaların doğru uygulanması için işbirliği yapın.
- Çocuğunuzun sağlıklı arkadaşlıklar geliştirmesine yardımcı olun. Kalabalık içinde olmak güven verir ve zorbalar arkadaş çevresi olan çocukları daha az hedef seçerler.

- Çocuğunuza şiddetin kabul edilemez olduğunu öğretin. Çocukların % 60'ı istismara tanık olurlar. Bu çocuklar, diğerlerinin davranışlarını etkilemede ve mağdurlara yardımcı olmada hayati bir role sahiptir. Anne babalar, şiddeti hoş görmeyen değer sistemleri oluşturmada rol modeli olabilirler.
- Çocuğunuza istismarı nasıl şikayet edeceklerini öğretin. Kendiniz de bu durumlarda nereden yardım istenebileceğini öğrenin.